

Motion till riksdagen 2009/10:Sk355

av **Ann-Christin Ahlberg (s)**

Genusskillnader i avdrag för arbetskläder

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över skattelagstiftningen i fråga om skattefrihet och avdrag för arbetskläder för att uppnå en mer könsneutral lagstiftning.

Motivering

Genusforskare har påvisat hur män utgör normen och kvinnor betraktas som undantag på olika områden. Det är ett träget och segt arbete att åstadkomma jämställdhet mellan könen men förhoppningsvis kan vi genom systematiskt arbete uppnå det på alla områden.

Lönen har givetvis varit den stora frågan i arbetslivet men kvinnodiskrimineringen märks även på andra områden.

I arbetsmiljölagen står det att anställda ska ha de skyddskläder som de behöver. Formuleringen ”skyddskläder” är i sig intressant, män ”skyddar” medan kvinnor ”vårdar”. Givetvis handlar det också främst om ”skyddskläder” på yrkesområden där män överväger. Det handlar om skyddskläder inom industriell verksamhet som skyddar mot smuts, blöta och kyla.

Detta har sedan följts upp av skattelagstiftningen. Skatteverket skriver följande: ”I förarbetena till bestämmelsen (prop. 1987/88:52 s. 58–59) sägs bl.a. följande. Arbetskläder som på grund av arbetets beskaffenhet utsätts för starkt slitage, kraftig nedsmutsning eller annars förbrukas osedvanligt snabbt bör undantas från beskattning. Exempel på yrkesgrupper som kan anses ha sådana arbetskläder är betongarbetare, murare, smidesarbetare och svetsare.” Uppräkningen av yrkena är som sagt talande ur ett genusperspektiv.

Skatteverket fortsätter: ”Även kläder som är särskilt avpassade för arbetet och som inte lämpligen kan användas privat bör undantas från beskattning. Så kan vara fallet på grund av klädernas utformning, t.ex. snitt och färgsättning

Fel! Okänt namn på

eller på grund av att de är särskilt utpräglade för det slags yrkesutövning det är fråga om, t.ex. kläder som ska användas av anställda i ett företag inom livsmedels-, restaurang- och hotellnärings- eller i sjukvården. Skattefrihet bör dock inte generellt gälla för kläder av enhetlig typ som av tradition bärs av anställda i vissa verksamheter. I de fallen rör det sig många gånger om kläder som med fördel också kan användas privat ... För att kläder som i och för sig lämpar sig för privat bruk ska kunna komma i fråga som arbetskläder krävs det att det finns en skyldighet för de anställda att använda kläderna i tjänsten. Det förhållandet att kläder förses med arbetsgivarens namn, symbol eller logotyp räcker således inte i sig för att de ska ses som skattefria arbetskläder.”

Vård- och omsorgsyrkerna domineras av kvinnor. Arbetsgivarens vilja att tillhandahålla särskilda arbetskläder, även om de anställda önskar det, är ofta låg. Inte minst inom sjukvård och äldreomsorg utsätts kläderna för ”nedsmutsning”, men av annat slag än den män utsätts för i industriyrken. Det handlar om den mänskliga nedsmutsning som är oundviklig då människor som är sjuka och gamla inte kan kontrollera olika kroppsfunktioner. Liknande problematik gäller för de som arbetar inom förskolan.

Ibland kan det också vara svårt att ha särskilda skyddskläder t.ex. inom hemtjänsten och förskolan. Arbetsgivare förefaller dock ännu mer ovilliga att tillhandahålla (dyrare) vanliga kläder även om de anställda inte har något emot märkning av dessa.

Sammanfattningsvis så är lagstiftningen kring skyddskläder föråldrad och fångad i att det handlar om skyddskläder för män. Det behövs en allmän översyn på området i riktning mot en mer könsneutral lagstiftning. Därför bör avdragsreglerna för arbetskläder ses över.

Stockholm den 1 oktober 2009

Ann-Christin Ahlberg (s)